

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220201158
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6220201158.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcov: 1/ C. B., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX V. A., B. Z. XXX/XX, 2/ T. K., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. G. XX, 3/ F. B., rod. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX V., U.. Q. č. XXX/X, 4/ T. K., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z., A. XXX/X, 5/ U. U., rod. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. G. XXX, 6/ O. B., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. G. XX, 7/ A. X., rod. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. G. XX, všetci zast: JUDr. Jozefom Veselým, advokátom so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovaným: 1/ F. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX, XXX XX V., 2/ P. P. V., notár so sídlom B. XX, XXX XX V. A., o určenie platnosti závetu, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 11.08.2020, č.k. 11C/22/2020-47, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že podľa tvrdených a osvedčovaných skutočností nemožno konštatovať existenciu dôvodov na bezodkladnú úpravu pomerov medzi stranami sporu. Žalobcovia neosvedčili existenciu hmotnoprávneho vzťahu medzi sporovými stranami. Žalobný petít nekonkretizuje dedičský podiel závetných dedičov, v akom by žalovaná mala nadobudnuté dedičstvo niektorému z nich vydať a okrem dedičov, v akom by žalovaná mala nadobudnuté dedičstvo niektorému z nich vydať a okrem žalobcov 1/ až 7/ sú závetnými dedičmi aj T. Q. a A. G.. Vlastnoručný závet poručiťela zo dňa 25.03.2010 nevyjadruje odlišne veľkosť dedičských podielov závetných dedičov. Žaloba vo veci smeruje aj voči notárovi P. P. V., ktorý nebol účastníkom dedičského konania. Z uvedených skutočností súd nemal osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ktorý žalobcovia nesprávne identifikovali obsahom práv a povinností aj okruhom účastníkov. Žalobcovia žiadnym dôkazom nedoložili v návrhu prezentované podozrenia, že zástupcovia zákonnej dedičky, z dôvodu jej vysokého veku a vzhľadom na jej zdravotný stav sa budú usilovať o nadobudnutie sporného dedičstva a uvedené prevedú na seba. Tvrdenia o ohrození právneho postavenia žalobcov 1/ až 7/ musia mať konkrétnu podobu (napr. že žalovaná alebo ňou splnomocnená osoba uskutočnila konkrétny úkon smerujúci k dispozícii so zdedenými finančnými prostriedkami alebo nehnuteľnosťami inzerovala na predaj, informovala sa u susedov u potenciálnych záujemcov o predaj a pod.). Žalobcovia neosvedčili ani skutočnosti o negatívnom zdravotnom stave žalovanej, ktorý by zakladal jej nespôsobilosť na právne úkony. Okresný úrad V. A., katastrálny odbor, zapísal poznámku o prebiehajúcom súdnom konaní na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši pod sp. zn. 11C/22/2020. Poznámka v podstate nahrádza funkciu neodkladného opatrenia o zákaze nakladať s nehnuteľnosťou. Preto, ak je v katastri nehnuteľností poznámka zavedená, odstraňuje sa nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na právach žalobcov. Okresný súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol dôvodný, nakoľko nebola osvedčená hrozba, že žalovaná 1/ bude so sporným dedičstvom nakladať, že dedičstvo mieni predať, scudzíť alebo

zaťažiť, preto okresný súd návrh žalobcov 1/ až 7/ ako nedôvodný zamietol. Rozhodnutie oprel o ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. c), d), § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 333 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu sa odvolali žalobcovia. Uznesenie okresného súdu žiadali zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Namietali, že rozhodnutie okresného súdu je predčasné a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vzťah medzi žalobcami a žalovanou 1/ vyplýva zo zápisnice o prejednaní dedičstva, kde sa dostavili niektorí závetní dedičia a dedič zo zákona - sestra poručiteľa sa na pojednávanie nedostavila, ale dostavil sa P. I., ktorý predložil neoverené splnomocnenie. Samotný postup splnomocnenca žalovanej sa javí ako podozrivý, kde tento zastupoval žalovanú 1/ v konaní pred notárom, pričom postupom notára bolo zabránené žalobcom uplatňovať si svoje práva a nároky na súde, keď títo neboli poučení o opravných prostriedkoch, a ani prečo notár rozhodol o neplatnosti závetu. Konanie notára je nezákonné, súd nemôže poskytovať ochranu dedičke vo veku 88 rokov, ktorá sa ani takéhoto dedičského konania nezúčastnila. Žalobcovia nemajú právo žiadať správu o zdravotnom stave žalovanej 1/, ale môžu znášať námietky a pochybnosti, pričom súd nesprávne aplikoval a vyložil dôkazné bremeno na preukázanie takýchto skutočností. Závetný dedič má rovnaké právne postavenie ako dedič zo zákona. Z dôvodov uvedených v žalobe, spôsobu zastupovania žalovanej splnomocnencom, majú žalobcovia dôvodnú obavu z toho, že sa s dedičstvom ďalej nakladalo. Hodnota dedičstva je značne vyššia, a to minimálne o 246 000,- Eur. Keďže sa s cenou v dedičskom konaní takto manipulovalo, je vysoká pravdepodobnosť, že podhodnotené nehnuteľnosti sa budú prevádzať na ďalšie osoby. V prípade, ak mal súd pochybnosti o návrhu žalobcov, mohol žalovanú vypočuť v zmysle § 329 CSP, prípadne vyzvať žalovanú na vyjadrenie. Samotná poznámka má informatívny charakter a nezakladá vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností k nehnuteľnostiam. Zápis informatívnej poznámky do katastra nehnuteľností o prebiehajúcom súdnom konaní, je prostriedkom ochrany tretích osôb.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP), prejednal odvolanie žalobcov a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, s doplnením ďalších dôvodov v nadväznosti na odvolacie námietky.

8. Odvolací súd preskúmal vec na základe podaného odvolania žalobcov a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v celom rozsahu vecne správne, je zrozumiteľné, dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. So závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje. V odôvodnení okresný súd poukázal na podstatné skutkové okolnosti, pričom správne dospel k záveru, že nie sú dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd pripomína, že inštitút neodkladného opatrenia neslúži na rozhodnutie vo veci samej, ale predstavuje taký právny prostriedok na ochranu práva, ktorý možno použiť v prípade, ak sú splnené všetky predpoklady, predovšetkým v danom prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Medzi stranami sporu prebieha konanie vo veci samej vedené na Okresnom súde V. A. pod sp. zn. 11C/22/2020, a to na základe podanej žaloby žalobcami zo dňa 15.07.2020 o určenie, že závet poručiteľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom vo V. G., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, a to závet zo dňa 25.03.2010 je platný. Druhým výrokom sa žalobcovia domáhali vydania dedičstva po poručiteľovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, a to od žalovanej 1/. Okresný súd zatiaľ vo veci nerozhodol, uvedené konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené.

10. Súčasne s podanou žalobou, žalobcovia doručili okresnému súdu aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý návrh okresný súd napadnutým uznesením zamietol. Predmetným neodkladným opatrením sa žalobcovia domáhali, aby súd žalovanej 1/ zakázal nakladať s dedičstvom.

11. Pod pojmom dočasná úprava pomerov medzi stranami je pritom potrebné rozumieť prípad, kedy existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami, pretože hrozí vznik reálnej ujmy.

12. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie

konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov strán nie je naliehavá a strana dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie exekúcie. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia exekúcie, nemôže byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia dostatočne neosvedčili splnenie podmienok na bezodkladnú úpravu pomerov strán sporu neodkladným opatrením. Potrebu nariadiť neodkladné opatrenie žalobcovia odôvodnili tým, že „majú vážne podozrenia, že nadobúdateľka dedičstva je osobou staršieho veku, ktorá je chorá, a ktorá nemohla platne splnomocniť inú osobu na zastupovanie v dedičskom konaní, pričom jej zdravotný stav a spôsobilosť na takéto právne úkony nebola nikým a ničím overená a je teda pravdepodobné, že zástupcovia dedičky sa budú snažiť previesť predmetné dedičstvo na seba, kde v dedičskom konaní došlo k značnému podhodnoteniu trhovej ceny dedičstva po nebohom poručiteľovi a reálna cena takéhoto dedičstva je okolo 400 000,- Eur. Tak isto je žalovaná osobou vyššieho veku, t.j. skoro 88 rokov, pričom žalobcovia majú pochybnosti, že by chápala zmysel súdneho konania ako takého a v tomto smere z kontextu celého postupu notára a zástupcu dedičky pri viacnásobnom porušení zákona vyplýva, že hrozí reálna obava ohľadne scudzenia alebo zaťaženia nehnuteľností“.

14. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 325 ods. 1 CSP môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, musí teda súd primárne vyhodnotiť, na základe návrhu, a to rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť, čo ale z kvalitatívneho hľadiska nedosahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania. V tomto konkrétnom prípade sa žalobcovia domáhali nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Právne pomery a jej relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti.

15. Žalobcovia ako odvolatelia namietali v odvolaní, že osvedčili potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa však s týmto názorom žalobcov nestotožňuje. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery, je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak žalobcom hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, čím dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu ich práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie ich právnej pozície do takej miery, že by sa im viac neoplatilo uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Odvolací súd sa však v plnom rozsahu stotožňuje s názorom okresného súdu, že zo strany žalobcov nebola osvedčená hrozba, že žalovaná 1/ bude so sporným dedičstvom nakladať. V tomto konkrétnom prípade, teda neboli splnené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Samotné poukazovanie žalobcov na tú skutočnosť, že žalovaná 1/ je osobou vyššieho veku, že je chorá, a preto nemohla platne splnomocniť inú osobu na zastupovanie v dedičskom konaní, ako aj poukazovanie na to, že v dedičskom konaní došlo k značnému podhodnoteniu trhovej ceny dedičstva, je nepostačujúce. Žalobcovia nedoložili v konaní ani jeden listinný dôkaz, ktorým by osvedčili pravdepodobnosť toho, že žalovaná 1/ mieni nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, ako aj hnutelnými vecami, ktoré zdedila. Taktiež žalobcovia neosvedčili skutočnosti ohľadom tvrdeného zlého zdravotného stavu žalovanej 1/, ktorý by mal spôsobiť nespôsobilosť žalovanej 1/ na právne úkony. Žalobcov zaťažovala povinnosť osvedčiť nevyhnutnosť potreby okamžitej úpravy vzťahov medzi stranami sporu, pričom obava z ohrozenia práv musí byť zjavná a reálna, nie je možné len hypoteticky tvrdiť, že ich práva môžu byť, resp. sú ohrozené. Žalobcovia boli povinní primeraným spôsobom osvedčiť svoje tvrdenia, avšak tak neučinili a nedoložili žiaden relevantný dôkaz o ich tvrdeniach ani v odvolacom konaní.

16. Námietka žalobcov ohľadom poznámky v zmysle § 39 zák. č. 162/1995 Z.z. v katastri nehnuteľností, nie je dôvodná. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom okresného súdu uvedeným v bode 21. napadnutého rozhodnutia. Zapísaná obmedzujúca poznámka svojím spôsobom, tak ako na to poukázal aj okresný súd, v podstate nahrádza funkciu neodkladného opatrenia o zákaze nakladať

s nehnuteľnosťou. V prípade, že by v katastri bola po zaznamenaní poznámky zapísaná ďalšia osoba, rozsudok o určení by dopadal aj na túto osobu, a predstavoval by listinu spôsobilú privodiť právny stav, ktorý tu bol pred zmenou. Preto aj z tohto dôvodu neexistuje dôvod na bezodkladnú úpravu pomerov medzi stranami sporu s tým, aby bolo dôvodné žalovanej uložiť zákaz nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami. Zápis poznámky tak, ako bol uskutočnený úkonom správneho orgánu, obmedzuje vlastníka nehnuteľností, čo do možnosti s takouto nehnuteľnosťou nakladať, a to v reálnom čase. Rozhodnutie o poznámke má významné účinky, spočívajúce v nemožnosti realizácie vlastníckych práv vlastníka nehnuteľností v plnom rozsahu, predovšetkým v obmedzení vlastníka čo do možnosti nakladať s nehnuteľnosťou.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil ako vecne správne.

18. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).